

De holdingstructuur, een nuttig instrument voor KMO's?

Wat is een holding?

Rechtsvorm

- Vennootschap
- Geen specifieke vorm, maar bepaald doel
- Rechtspersoonlijkheid

Doel

- Het participeren, in welke vorm ook in andere vennootschappen

Aard

- Geen daad van koophandel

Vaak ook andere functies

- Patrimoniumvennootschap
- Managementvennootschap

Wat zijn de fiscale attentiepunten?

Oprichting

Inkomstenbelasting

- **In hoofde van de overdrager**
  - o Beroepsinkomen VVAA
    - Inbreng op zich geen verrijking – overwaardering kan een voordeel zijn
    - Waardering belangrijk
  - o Divers inkomen – advies Dienst Voorafgaande Beslissingen
    - Verkoop versus inbreng – criteria rechtspraak
      1. Economische motieven
      2. Complex karakter/spitsvondig feitencomplex
      3. Pas opgerichte vennootschappen
      4. De meerwaarde
      5. Wijze financiering/borgstelling
      6. Financiële draagkracht kopende vennootschap
      7. Uitgekeerde dividenden tussen verwerving en overdracht
      8. Geheel van verrichtingen – gebruik door aanvrager gecontroleerde vennootschappen/specialisten
      9. Waardering van de aandelen

- Kasgeldvennootschappen
  - Waarderingsverslag revisor/accountant voor te leggen
  - Onderzoek verrichtingen voor/na overdracht
Negatief: kapitaalvermindering/inkoop eigen aandelen met creatie creditstand rekening courant
Positief: dividenden
  - Overtollige liquiditeiten
Geen onderscheid tussen 'spaarpot', effecten of beleggingsproducten of onroerend goed dat geen deel uitmaakt van de core-business!
Uitgebreide verantwoording noodzaak behoud
  - A posteriori benadering
Motieven voor inbreng
Motieven voor behoud overtollige liquiditeiten
  - Exit de engagementen – niet langer zinvol, maar komen toch nog voor in recente beslissingen (de DVB besluit dan dat niettegenstaande de engagementen zij zich niet uitspreekt over de latere toepassing van artikel 344, §1 WIB, zie bv. beslissing 3013.308 van 4 februari 2014)
  - Slechts geldig gedurende één jaar
- Klassieke motieven
    - In te brengen aandelen, reeds lang eigendom van inbrenger – geen korte tijdsperiode tussen oprichting en inbreng
    - Geen complexe verrichting, noch spitsvondig feitencomplex
    - Financieringsmotief: dividenden van in te brengen vennootschap kunnen aangewend worden voor nieuwe investeringen
    - Centralisatie participaties en bestuur/management
    - Continuïteit/eenheid bestuur en aandeelhouderschap
    - Uitbreiding activiteiten – aantrekken nieuwe vennoten
    - Versteving structuur/kredietwaardigheid/zekerheden naar personeel, toekomstige geldschieters, leveranciers, ... - centralisatie financiële middelen (cash pool) – bescherming overtollige liquide middelen tegen exploitatierisico dochters
    - Successieplanning mogelijk zonder controle ingebrachte aandelen te verliezen : vgl. STAK (doorstortingsverplichting), BE, ...
    - Geen speculatie: afwezigheid van financiering/hoge risico's – marktwaarde aandelen ontstaan door een gewone gang van zaken
- Enkele recente beslissingen
    - 2011.471 van 8 januari 2013 – inbreng buitenlandse aandelen, nuttig voor verdere uitbouw activiteiten in België
    - 2012.509 van 26 februari 2013 – inbreng minderheidsparticipatie maakt uitstap familieleden op holdingniveau mogelijk (anders: voorkooprecht andere aandeelhouders expl.co)
    - 2013.019 van 26 februari 2013 – ook operationele buitenlandse vennootschappen

- 2013.234 van 3 december 2013 – inbreng ExplCo en PatCo (OG verhuurd aan ExplCo + 3 woningen verhuurd aan derden die extern werden gefinancierd – uitbouw vastgoedactiviteit (Wat is verschil met overtollige liquide middelen in ExplCo?))
    - 2013.216 van 26 november 2013 – verkoop op lijfrente – verkopers geen mandaten meer
    - 2013.541 van 14 januari 2014 – partiële splitsing Vp A - VG OG (BE bij NP) naar Vp B; oprichting NewCo met derde; verkoop aandelen Vp A aan NewCo; OK mits investering prijs (kapitaalverhoging) in Vp B
    - 2013.596 van 28 januari 2014: inbreng aandelen X en Y (Y ontstaat uit partiële splitsing X – twee bedrijfstakken)
    - 2013.308 van 4 februari 2014 – reeds HoldCo (Z) met 38,57 % X en 50 % Y (verkregen bij uitkoop andere aandeelhouder) – aandelen X en Y (privé) kunnen belastingvrij ingebracht worden in Z en aandelen X (derde) gekocht worden
    - 2013.408 van 25 februari 2014: verkoop aandelen nv aan NewCo kinderen (financiering: 10 % bank / 90 % RC ouders) – ouders mogen nog enkele jaren bestuurder blijven (DVB wil evenwel niet een statutair zaakvoerder)
    - 2013.433 van 18 maart 2014: inbreng aandelen bvba X (exploitatie) in Comm.V Y (beheer en verhuur van onroerende goederen)
    - 2013.531 van 10 juni 2014: inbreng aandelen bvba X (exploitatie) in bvba Y (bestuurder X / PatCo)
  - Negatieve dossiers (jaarverslag 2013, p. 54-66)
    - Verkoop aan nieuwe HoldCo waarin verkoper 25 % participatie heeft (20 % EV/ 30 % bank/ 50 % RC)
      - in verleden nooit dividenden / tantièmes / steeds minimale bezoldiging
      - onmiddellijk na verkoop alle overtollige liquide middelen opstromen om RC te betalen
    - Louter fiscaal geïnspireerde verrichtingen
    - Doel kan bereikt worden zonder step-up
  - Divers inkomen – standpunt BBI
    - Theorie van het actief aandeelhouderschap
- **In hoofde van de holdingvennootschap**
- Overprijs: VVAA – geheime commissielonen
  - Onderprijs: CBN/Artwork – contra HvJ 3/10/2013

- **In hoofde van de overgedragen vennootschap**
  - Geen verlaagd tarief
  - Controlewijziging
    - Cf. beslissing nr. 2010.293; 2010.331 en 2010.334
Engagement: behoud huidige activiteiten en personeelsbestand voor zover verantwoord vanuit bedrijfseconomisch opzicht

- **Registratierechten**

Werking – inkomstenbelasting

- **Ontvangen dividenden: DBI - aftrek**
  - Participatie
    - 10 %
    - AW ≥ € 2.500.000
  - Permanentievoorwaarde
    - Ononderbroken periode van 1 jaar in volle eigendom worden of werden behouden

  - Uitzonderingen
    - Verkregen door beleggingsvennootschappen
    - Verleend of toegekend door intercommunales
    - Verleend of toegekend door beleggingsvennootschappen

  - Uitsluitingen – taxatievoorwaarde
    - Niet aan vennootschapsbelasting *of* gelijkaardige buitenlandse belasting onderworpen
      - Subjectieve onderworpenheid volstaat
      - Gelijke aard = belasting op winst, ongeacht tarief en wijze berekening
    - Gevestigd in een land waarde gemeenrechtelijke bepalingen inzake belastingen gunstiger dan in België
      - Nominaal tarief *of* werkelijke belastingdruk < 15 %
      - Niet voor Lidstaten EU
      - Lijst (KB/WIB): weerlegbaar vermoeden
    - Financieringsvennootschap, thesaurievennootschap of beleggingsvennootschap met afwijkend fiscaal regime
Uitzonderingen:
      1. Beleggingsvennootschap, waarvan statuten de jaarlijkse uitkering voorzien van ten minste 90 % van de inkomsten die ze hebben verkregen, na aftrek van de bezoldigingen, commissies en kosten
        - “positieve” transparantieregulering (dividenden / meerwaarden)
        - ook voor inkoop eigen aandelen (Circulaire 31/5/2006)

2. Financieringsvennootschap in EU, waarvan deelneming beantwoordt aan rechtmatige financiële of economische motieven, voor zover belaste reserve (begin) en gestort kapitaal (einde) $\leq 33\%$ van de schulden

- Vennootschappen in territoriaal belastingparadijs
    - inkomsten (andere dan dividenden) oorsprong buiten land fiscaal domicilie
    - afwijkend belastingregime voor offshoreactiviteiten
    - “negatieve” transparantieregulering
  - Vennootschappen met buitenlandse inrichtingen
    - “financial branches”
    - Uitzonderingen:
      - werkelijke belasting $\leq 15\%$
      - vennootschap en VI in EU
      - “negatieve” transparantieregulering
  - Tussenvennootschappen
- Techniek
- Vrijstelling 4de bewerking
  - Geen overdracht – strijdig met moeder-dochterrichtlijn – HVJ, 12 februari 2009, inzake Cobelfret
  - Circulaire nr. Ci.RH. 421/597.150 dd. 23/6/2009
  - Wet van 21 december 2009 (vanaf 1/1/2010)
- Geen beperking meer tot verworpen uitgaven:
- Gewone dividenden
  - Dochtervennootschap zoals gedefinieerd in moeder-dochterrichtlijn
- Geen aftrek van verkregen abnormale of goedgunstige voordelen:
- Antwerpen, 28 april 2009
- Meerwaarden op aandelen:
- Taxatie- en permanentievoorwaarde:
    - KMO : vrijstelling
    - Groot: 0,4 % + ACB (0,412 %)
  - Taxatievoorwaarde: 25 % + ACB
  - Gewone winst
  - Bedrag van de meerwaarde
    - Algemeen
      - Tot en met aanslagjaar 2006: discussie netto / bruto vrijstelling
      - Vanaf aanslagjaar 2007: verminderd met de kosten van vervreemding
    - Quid vreemde valuta?

- Bij inbreng
    - AW aandelen verkregen n.a.v. inbreng = conventionele waarde of de hogere marktwaarde (artikel 41, §1 eerste alinea KB/W.Venn.)
    - Conventionele waarde = waarde vermeld in inbrengakte
    - Marktwaarde = CBN (126/18): waarde gehanteerd met oog op bepalen ruilverhouding
- Antwerpen (27/6/2006): prijs die een onafhankelijke derde betaalt op hetzelfde tijdstip en onder dezelfde omstandigheden

Werking – RV

- **Moeder – dochtervrijstelling**
  - Rechtsvorm
  - Minimumdeelneming : 10%
  - Permanentievoorwaarde

Werking - BTW

- **BTW (belastingplicht)**
  - Polysar
(HvJ, 20/6/1991)
    - Enig doel: deelnemingen aanhouden in andere vennootschappen
    - Zonder zich in te laten met het beheer
      - Geen BTW – belastingplichtige
      - Innen dividenden vloeit louter voort uit eigendomsrecht aandelen en is geen exploitatie
  - Wellcome Trust (HvJ, 20/6/1996)
    - Aan- en verkoop aandelen ≠ economische activiteit, tenzij ze kaderen in:
      - Activiteit van een effectenmakelaar
      - Inmenging in het beheer
  - Floridienne & Berginvest (HvJ, 14/11/2000)
    - Inmenging in beheer, mag niet slechts incidenteel zijn of beperkt zijn tot beheer zoals een particulier investeerder
    - Activiteit moet beroepsmatige worden uitgeoefend met een commercieel oogmerk – streven naar maximaal rendement
  - Welthgrove Bv (HvJ, 12/07/2001) / Cibo (HvJ, 27/09/2001)
    - Inmenging = economische activiteit ⇔ handelingen onderworpen aan BTW

- **BTW (interest)**

- Régie Dauphinoise (HvJ, 11/7/1996)
  - Verstrekken van leningen wel economische activiteit
- Harnas & Helm (HvJ, 6/2/1997)
  - Passief aanhouden van obligaties ≠ economische activiteit
  - Wel:
    - Bedrijfsmatig handelen in effecten
    - Directe of indirecte inmenging
    - Rechtstreekse, duurzame en noodzakelijke verlengstuk belastbare activiteit

- **BTW (aftrek)**

- BLP (HvJ, 6/4/1995)
  - Geen aftrek van Btw op kosten voor vrijgestelde handeling (verkoop van aandelen; *in casu* waren partijen het er over eens dat dit een vrijgestelde handeling was)
- Cibo Participations (HvJ, 27/9/2001)
  - Kosten aankoop deelneming (actieve holding)
    - Geen rechtstreeks en onmiddellijk verband met belaste handelingen
    - Algemene kosten => *pro rata*
- Satam / Sofitam (HvJ, 22/6/1993)
  - Dividenden van passieve deelnemingen staan geheel los van het stelsel van het recht op aftrek – geen rekening mee houden bij *pro rata*
- EDM (HvJ, 29/4/2004)
  - Niet in noemer *pro rata*:
    - Opbrengsten buiten werkingsfeer (dividenden, meerwaarden aandelen, bepaalde interesten, ...), zie reeds *supra*
    - Bijkomstige financiële handelingen: gebruik van goederen en diensten primeert op bedrag!

- **BTW (maatstaf van heffing)**

- Principe: Principe: alles wat de leverancier verkrijgt of moet verkrijgen als tegenprestatie van degene aan wie de dienst wordt verstrekt (artikel 26 W.BTW).
- Uitzondering (artikel 33, §2 W.BTW): de normale waarde ⇔
  - De tegenprestatie < normale waarde
  - Afnemer geen volledig recht op aftrek
  - Afnemer is verbonden met dienstverrichter
    - Ingevolge arbeidsovereenkomst
    - Als vennoot, lid of bestuurder(Programmawet, 27 december 2006)

Ontbinding

- Inkomstenbelasting
- RV

Hoe de holding gebruiken?

Overnamevehikel

- **Financiering overname**
  - o Kapitaal
  - o Interest
- **Debt push down**
  - o Artikel 629 W.Venn.
  - o Interestlast ExplCo – artikel 49 W.I.B.?
- **Post – acquisitiefusie**
  - o Artikel 629 W.Venn. - inbreuk W.Venn.?
  - o Rechtmatige financiële of economisch motieven?
    - HoldCo neemt ExplCo over
      - HoldCo is “*special purpose vehicle*” – moeilijk
      - HoldCo is operationeel – in principe mogelijk
    - ExplCo neemt HoldCo over
      - Geen rechtmatige behoeften
      - RV op fusie EN bij vernietiging eigen aandelen (vrijstelling artikel 264, eerste lid, 2° enkel voor belastingvrije)

Vermogensplanning

- **De holding als patrimoniumvennootschap**
- **Quid financiering / dekking interesten?**
  - o Managementvennootschap
    - Bestuursmandaat (infra) – aansprakelijkheid
    - Aannemingsovereenkomst
  - o Cash pool (infra)

Centralisatie van het bestuur

Bankier

- **Cash pool**
  - o Quid artikel 26 W.I.B.
  - o Quid artikel 207 W.I.B.

Successieplanning

- **Schenking roerende goederen: 3 % / 7 %**
- **Familiale vennootschap (Vlaams Gewest, sinds 1/1/2012)**
  - o Gunstregeling
    - Schenking: 0 %
    - Vererving: 3 % / 7 %
  - o Voorwaarden
    - Participatievoorwaarde:
      - Familie 50 % volle eigendom; of
      - Familie 30 % volle eigendom; en
        - samen met één andere familie 70 %
        - samen met twee andere families 90 %
    - Vestigingsvoorwaarde:
      - Zetel werkelijke leiding in EER
    - Activiteitsvoorwaarde
      - Uitoefening nijverheids-, handels-, ambachts- of landbouwactiviteit of een vrij beroep
    - Uitgesloten vennootschappen: geen reële economische activiteit - wettelijk (weerlegbaar) vermoeden (uit één JR van drie jaar voor schenking / overlijden):
      - Rubriek |22| > 50 % van Rubriek |20/58|; EN
      - Rubriek |62| < 1,5 % van Rubriek |20/58|
    - *Quid* holding?
      - Cass., 15 oktober 1998 (ihkv inmiddels opgeheven artikel 48/2 W.Succ.): kwalificeren, behalve wanneer ze enkel tot doel hebben de eenvoudige verkrijging en het in bezit houden van deelnemingen
      - Zo niet, doorkijkregel voor alle dochtervennootschappen die kwalificeren ⇔ ten minste één rechtstreekse dochter van 30 % (*sic*) die kwalificeert
  - o Formele voorwaarden
    - Origineel attest Vlaamse belastingdienst
      - in principe af te leveren binnen de twee maand na aanvraag - blijft vier maand geldig
    - Schenking: Notariële akte
    - Verklaring onderaan de schenkingsakte of in aangifte successierechten

- Voorwaarde voor behoud gunstregeling (3 jaar na schenking / overlijden):
  - Activiteitsvoorwaarde
    - Voor passieve holdings: minstens één 30 % - dochter behouden
    - Ook vermoeden moet voldaan blijven!
  - Activiteit moet ononderbroken worden voorgezet en er moet een jaarrekening worden opgemaakt en in voorkomend geval neergelegd
  - Geen kapitaalvermindering; zoniet evenredig normaal recht verschuldigd
  - Zetel niet overbrengen buiten de EER